

TE

ET VILT OG STILLE LIV

I en fotnote hos Platon fant Tomas Espedal løsningen på sitt alkoholproblem.

SIMEN TVEITEREID ■ PAUL SIGVE AMUNDSEN
Bergen

KVINNENE HAR FORLATT huset, en mann bor her alene nå. Festen er over, gjestene har gått, men mannen har latt være å rydde, han fylte 50 for tre uker siden, tallerkenene står på bordet, de skitne skjøene, kortet til verdens beste pappa, han har ikke hatt hjerte til å fjerne noe, seks tomme vinflasker, papirlampene henger i taket. Han er alene i huset, han leser og prøver å skrive, han røyker og drikker.

På skjenken står Brageprisen. Jeg så ham på tv da han fikk den, han lente seg frem, høyrehånden vispet i luften, han sa at Bergen er et halvt år, men kom til Bergen hvis du er forfatter, de lo. Enda en pris, nå kan han intervjues, nå er han kjent, nå er han den prisbelønte forfatteren Tomas Espedal.

På flyet leste jeg «Imot naturen», de siste 50 sidene, om Kjærlighets sorgen, der han går helt ned, blant søpelet på gulvet, vet ikke om han vil mer.

Han ville hente meg på Bryggen, en god anledning til å kjøre bil, så han, han pleier å sykle eller å gå. De gråspraglete buksene hans var vete et stykke opp på leggen. Han kjørte sakte, mot Sandviken, tok en avstikker til arbeiderblokkene der han vokste opp, et vilt sted fylt av sotskikklenter, et herlig sted for en einstang som han var. De flyttet til et rekkehus en kilometer unna, med sjusjukt, der bor han nå, i sin fars hus, der alt er som for 35 år siden, der ingenting er som tfor. Dotrene flyttet til Oslo, så kjæresten, hun var dobbelt så ung som ham, det var imot naturen, midt i boken er det en bok om lykken, den ble 22 sider.

Vi går inn, Tomas Espedal sier at jeg for all del må beholde stovlene på.

FRI - TIL HVA? Først viser han meg kjelleren, hulen, med skrivemaskinen og et askobeger som ingen tenner, han begynte i 11. etasje og er nå to meter under jorden, den naturlige veien. Men vi går opp i lyset, han setter seg ved lesebordet, blant bøkene og cd-ene står et askobeger og en Brother skrivemaskin, han har fire og berter snart en femte i Øystese. Han trakter kaffe. Jeg har 34 spørsmål, men bare ett som må stilles, det er enkelt, men dmyt, egentlig over en grense, men nødvendig.

- Hvordan går det med deg, mann?

- Altså... Huset var fullt av liv. Dusjen gikk hele tiden, jenter, sant. Det var krangel og slasing, kjæresten, liv. Jeg ble alenefer da moren til jentene døde. I 2002, jeg ble tvunget til å være hjemme, og det var en lykke for meg. Når det ikke finnes noe alternativ, det kan være godt, har jeg et valg, så velger jeg feil. Jeg likte å være i huset,

TOMAS ESPEDAL

FØDT: 12. november 1961
NAK&RUNN: Debuterte som forfatter i 1988, har gitt ut 11 bøker. Har fått Gyldendalprisen og Kritikerprisen. To ganger nominert til Nordisk Råds

litteraturpris: i 2006 for «Gå (eller kunsten å leve et vilt og poetisk liv)» og i 2009 for «Imot kunstnera».
AKTUELL: Har fått Brageprisen for sin siste bok, «Imot naturen».

re opp, luften rommene, kjøpe inn mat, husholdning og logistikk, tenke en uke frem.

Han smiler for seg selv.

- Å følge mine barn så tett har vært det beste i mitt liv, noen sier de gleder seg til barna flytter ut, da sier jeg: er du gal! I 20 år har de vært der, så kommer du hjem en fredag og det er helt stille i huset. Og inni helvetes saian, klær og årt her?

- Gjør du?

- Jeg har ikke klart å skrive etter at jeg ble alene, ikke noe annet enn den slutten på boken. Jeg må løse noe. Jeg er fri, jeg kan gjøre hva jeg vil, jeg har til og med penger, men hva skal jeg gjøre? Reise til Mexico? Jeg er fri, til å være alene. Jeg har ikke lyst til å gjøre noen ting. Jeg har bare lyst til å være hjemme og ha det sinn som jeg hadde det før. Det må løses. Og jeg tror at noe begynner å ta form. Jeg har en ny bok i hodet, jeg skal gå løs på novellen som genre, jeg gleder meg senn til å skrive en tykk novellesamling, uten noveller.

Han ler en vill og kort latter.

- En venn av meg sa: Nå har du skrevet i 20 år, Tomas, nå må du snart skrive en god bok. Han har rett.

- Du sier at du nå er ferdig med å skrive om deg selv. Skal du begynne å dikte opp personer?

- Nei, jeg har mistet interessen for å dikte opp karakterer. Men jeg kan skrive om andre mennesker, gater, tider. Joyce skrev Dubliners, kanskje jeg kan skrive Bergeners. Det er ikke meg selv som er viktig, men hva som skjer når jeg skriver «jeg». Det gir språket +

